

Flem viseta Silgin

Dumengia ha ina gruppera dalla Cumionza Romontscha Flem (CRF) fatgina viseta a Silgin. Ella ha admirau leu la caplutta da sogn Bistgaun e la punt pendenta. Suenter ha ella schau sesurvir en tutta ruasseivladad en l'ustria da curtgin. Entschiet haveva l'excusiun en la casa da cultura Casa d'Angel a Lumbrein. Leu ha ella visitau il cristagl dil Péz Regina e l'exposiziun «Crappa». Sin via a Silgin ha ella aunc visitau la collina respectivamein il renomau liug d'excavaziun da Crestaulta.

Cristagl dil Péz Regina

All'entschatta dall'excusiun ha il president *Hanspeter Meiler* beneventau la gruppera avon la casa da cultura Casa d'Angel a Lumbrein. Endadens ha la gruppera admirau il cristagl dil Péz Regina. Igl entusiassem dallas visitadoras e dils visitaders ei staus veseivels. Il cristagl che peisa strusch ina tonna ei vegnius tratgs alla glisch igl onn 2003 da *Michael Flepp* ed *Alfons Derungs* ed ei oz en possess dall'uniun Pro Lumerins. Buca meins impressiunada ei la gruppera stada dall'exposiziun actuala partenent il tema «Crappa». Sia reha varietad ei stada sil viadi suandard en direcziun dalla collina Crestaulta in tema central.

La collina respectivamein il liug d'excavaziun Crestaulta a Surin ei enconuschents a biars. Las commembras ed ils commembers della CRF han per quella gada denton buca munchentau d'ascender sin quella collina e da se-schar informar sur d'impurtonts aspects da quei liug historic. *Ruth Gartmann*, oriunda da Flem, ha saviu raschunar che quei liug seigi in dils pli vegls habitadis dallas Alps dil temps da bronz e che 70–100 persunas hagien viviu leu sur onn. La collina seigi stada habitada duront 500–600 onns. El-

la seigi veginida engartada igl onn 1935 dil selvicultur Walo Burkart e da sco-last Christian Gartmann. Lur discrvertgas hagien purtau alla glisch enteifer cuort temps ossa d'animals, scalgi-as da cheramica ed ina mesa cugnada. Excavaziuns da pli tard entras il Survetsch archeologic hagien scuvretg numerus uaffens, ossa da carstgauns ed animals sco era tocca da bischutaria dil temps da bronz. Era restonzas da mirs e baghetgs seigien veginidas anfladas. Oz sepresenta il liug d'excavaziun sco aulta collina planiva.

Pruastg dado

Sin via a Silgin ha ei dau ina fermada a Pruastg dado. *Casper Gartmann*, ch'ei naschius e carschius si a Pruastg dado e passenta leu era ina part da siu temps liber, habitescha a Flem. El ha saviu tradir entgins detags dil «hof» da Pru-

La punt pendenta denter Silgin e Pruastg dado.

astg dado. Ils egls dallas visitadoras e dils visitaders eran drizzai duront quei temps enviers la terrassa da sulegl Lumbrein ed ils auters uclauns dall'autra vart, numnadamein Nussaus e Sontg Andriu.

Silgin

A Silgin ei igl interess sedrizzaus enviers la caplutta da sogn Bistgaun. *Giosch Gartmann*, oriunds da Lumbrein e sesents a Flem, ha schau repassar cuortamein il svilup historic dalla caplutta ch'ei veginida construida igl onn 1500. Lu ha el explicau la pictura extraordianariamein reha da quella casa da Diu. Vid il tschiel sur il chor ein ils quater evangelists cun lur attributs d'anflar. Il tschiel sur la nav-caplutta muossa el center sut la sontga Trinitad sogn Bistgaun e sogn Roc che havevan da preservar la populaziun dalla pestilenza. Els cantuns anfl'ins denter auter sogn Carli Borromäus che ha giugau ina impurtonta rolla tier la cunterformaziun. Sin la medema altezia ei il patrun per las punts d'anflar, sogn Ne-pomuc.

Finiziun dalla excusiun

Ina cuorta viandada sur la punt pendenta ch'ei veginida construida 2015 denter Silgin e Pruastg dado ha muntau la proxima etappa dalla excusiun. La punt ei 67 meters liunga e 45 meters aulta ed ei stada pervia da siu bal-luccar ina pintga sfida per singuls visitaders.

La marendaa en l'ustria da curtgin da Silgin ha purschiu ina pusseivladad beinvegnida da brattar ora ils meinis sur dils cuntegns e dallas impressiuns da quei suentermiezdi. Ils meinis partenent l'occurrenza ein stai ordvart positivs. L'occurrenza ha schau anavos tier ils da Flem ina buna impressiun.

Giosch Gartmann

L'ascensiun dils da Flem sin la collina Crestaulta.

FOTOS G. GARTMANN

In crap exponiu en la Casa d'Angel Crestaulta.

Ils da Flem han admirau la reha pictura dalla caplutta sogn Bistgaun.